

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Gimnazjum Specjalne w Siemiatyczach
Siemiatycze

Kuratorium Oświaty w Białymstoku

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach **26-05-2014** - **30-05-2014** przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli:

- **Bożena Jolanta Lenkiewicz-Broda,**
- **Małgorzata Palanis.**

Badaniem objęto **8 uczniów** (wywiad grupowy), **24 rodziców** (ankieta i wywiad grupowy) i **14 nauczycieli** (ankieta i wywiad grupowy).

Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem szkoły, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji.

Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje dwa podstawowe obszary działania szkoły:

- "Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się"
- "Respektowane są normy społeczne".

W raporcie przedstawione zostały na wykresach wyniki badań ankietowych, w których użyto następujących skrótów:

- *KADN - kwestionariusz ankiety dla nauczycieli*
- *KADR - kwestionariusz ankiety dla rodziców*

Obraz szkoły

Gimnazjum Specjalne w Siemiatyczach wchodzi w skład Zespołu Szkół Specjalnych. Szkoła zapewnia edukację **uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym, ze sprzężeniami oraz prowadzi zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze dla osób z głębokim upośledzeniem umysłowym.**

Głównym celem edukacji jest **wszechstronny rozwój każdego ucznia oraz przygotowanie do jak najbardziej samodzielnego, na miarę swoich możliwości uczestnictwa w życiu społecznym.**

Kochamy Nasze Dzieci takimi, jakie są i nie szczędzimy wysiłku, aby każdemu stworzyć warunki do wszechstronnego rozwoju na miarę indywidualnych możliwości. (cytat ze strony internetowej szkoły).

Nauczyciele oraz wszyscy specjaliści pracujący z uczniami starają się przygotować ich do codziennego życia tak, aby:

- byli zaradni i przygotowani do codziennego życia;
- zdobyli maksymalną niezależność i samodzielność życiową;
- potrafili porozumiewać się z otoczeniem w sposób werbalny lub za pomocą komunikacji alternatywnej;
- mogli uczestniczyć w życiu społecznym, na równi z innymi członkami społeczeństwa, znając i przestrzegając ogólnie przyjętych norm zachowania.

Realizowane w szkole liczne i różnorodne **działania są adekwatne do rozpoznanych indywidualnych potrzeb uczniów. Rozwój każdego z nich jest planowany indywidualnie, z uwzględnieniem jego zdolności, możliwości i dotychczasowych postępów.**

By podnieść skuteczność podejmowanych działań, **w szkole realizuje się różnorodne nowatorskie rozwiązania programowe**, dotyczące organizacji pracy oraz rozwijania zainteresowań i uzdolnień wychowanków. **Niektóre wykraczają poza określoną dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym podstawę programową kształcenia ogólnego, jak np. realizacja projektu "Zaadoptuj rzekę". Jest to szczególnie istotne i warte zwrócenia uwagi, mając na względzie, iż działania te realizowane są z uczniami z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, często posiadającymi liczne dodatkowe zaburzenia rozwojowe.** Podejmo

Nauczyciele i specjaliści w różnorodny sposób **starają się zmotywować każdego ucznia do aktywności oraz włączać – na miarę ich możliwości – w realizację różnorodnych zadań**, wzmacniając przez to w nich poczucie własnej wartości. Efektem jest **chętny udział gimnazjalistów** - odpowiednio do swoich możliwości rozwojowych i sprawności fizycznej - w licznych, oferowanych im zajęciach i działaniach (w tym zawodach sportowych, konkursach, przedstawieniach teatralnych).

Dzięki spójnym działaniom wszystkich pracowników szkoły, ich zaangażowaniu, **uczniowie mają zapewnione bezpieczeństwo fizyczne, jak również psychiczne.** Podejmowane różne działania wychowawcze

i profilaktyczne, odpowiednie do potrzeb niepełnosprawnych gimnazjalistów, mają na celu **wzmacnianie ich właściwych zachowań oraz eliminowanie ewentualnych zagrożeń**. Rozwijana jest też wśród uczniów wrażliwość na potrzeby innych, której efektem są liczne przykłady pomagania słabszym kolegom.

Istotne jest, że **uczniowie szkoły, oprócz nabywania wiedzy i umiejętności, rozwijania swoich zainteresowań, korzystania z bogatej oferty różnorodnych ciekawych i atrakcyjnych zajęć o charakterze wychowawczym, sportowym, artystycznym i rekreacyjnym, mają również możliwość korzystania z pełnej rewalidacji oraz rehabilitacji**. Jest to możliwe dzięki m.in. **doskonałej bazie** (np. sala doświadczania świata, sala integracji sensorycznej, sala komputerowa, ścianka wspinaczkowa), która jest systematycznie wykorzystywana do pracy z dziećmi przez zatrudnionych wysokiej klasy specjalistów.

Szczególną uwagę zwraca też całkowita indywidualizacja działań, pełna akceptacja każdego ucznia, z jego różnymi wynikającymi z zaburzeń rozwojowych zachowaniami. *Szkoła pomaga każdemu dziecku odnaleźć tkwiący w nim "skarb" i rozwinąć go na miarę jego indywidualnych potrzeb i możliwości. Marzenia naszych podopiecznych, te duże i małe staramy się sumiennie realizować. Wierzymy, że dzięki nam życie ich staje się lepsze, pełne uśmiechu i radości.* (cytat ze strony internetowej szkoły)

Szczegóły dotyczące pracy placówki i jej efektów znajdziecie Państwo w dalszej części raportu, do którego przeczytania zapraszamy.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjum Specjalne w Siemiatyczach
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Siemiatycze
Ulica	Tadeusza Kościuszki
Numer	43
Kod pocztowy	17-300
Urząd pocztowy	SIEMIATYCZE
Telefon	856552126
Fax	856552126
Www	zsssiemiatycze.edupage.org
Regon	20003139400000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	19
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	20.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	5.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1.76
Średnia liczba uczących się w oddziale	6.33
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	0.95
Województwo	PODLASKIE
Powiat	siemiatycki
Gmina	Siemiatycze
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	A
Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału (D)	✓
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się (D)	✓
Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się (D)	✓
Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania (D)	✓
Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach (D)	✓
Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój (D)	✓
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej (B)	✓
Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój. (B)	✓
Uczniowie uczą się od siebie nawzajem (B)	✓
W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów (B)	✓
Respektowane są normy społeczne	A
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne (D)	✓
Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego (D)	
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu (D)	✓
W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb (B)	✓
W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice (B)	✓

Wnioski

1. **Rozwój każdego ucznia jest planowany indywidualnie, z uwzględnieniem jego zdolności, możliwości i dotychczasowych postępów. Wszystkie realizowane w szkole różnorodne działania edukacyjne i terapeutyczne są adekwatne do rozpoznanych potrzeb.**
2. **Spójne, odpowiednie do potrzeb niepełnosprawnych uczniów działania wychowawcze i profilaktyczne wzmocniają ich właściwe zachowania oraz eliminują ewentualne zagrożenia. Dzięki temu mają oni zapewnione bezpieczeństwo fizyczne, jak również psychiczne.**
3. **Zaangażowanie dyrektora oraz wszystkich nauczycieli sprzyja podejmowaniu nowatorskich rozwiązań (np. udział szkoły w programie "WF z klasą", realizacja projektu pt. "Zaadoptuj rzekę", zajęcia usprawniające na ścianie wspinaczkowej), co pozytywnie wpływa na efektywność pracy dydaktycznej i rewalidacyjnej z uczniami.**
4. **Dzięki doskonałej bazie (dobrze wyposażone gabinety specjalistyczne, sala integracji sensorycznej, sala doświadczania świata) oraz wykwalifikowanej kadrze pedagogicznej, wychowankowie mają dostęp do udziału w różnych zajęciach rewalidacyjnych i rehabilitacyjnych.**

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Poziom spełnienia wymagania: A

Procesy edukacyjne uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów. Planując je nauczyciele biorą pod uwagę wiele czynników: indywidualne predyspozycje uczniów, ich stan zdrowia, kondycję emocjonalną, potrzeby. Ten stopień indywidualizowania służy zaspokojeniu potrzeb każdego dziecka i umożliwia efektywniejsze stymulowanie rozwoju uczniów. W szkole panuje atmosfera sprzyjająca uczeniu się, która pozytywnie wpływa na uczniów, pobudza ich do aktywności i nauki. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się stosując odpowiednie metody i formy pracy. Wspierają w przebiegu procesów edukacyjnych, zachęcają do aktywnego uczenia się, budują wewnętrzną motywację m.in. poprzez częste stosowanie pozytywnych wzmocnień, dostrzeganie najdrobniejszego wysiłku i sukcesu uczniów. Ważnym sposobem uczenia się stosowanym w szkole jest współpraca uczniów oraz wzajemna pomoc. Dzieci uczą się od siebie poprzez naśladownictwo, pomagają wykonać określone zadanie, wzajemnie motywują się do osiągnięcia celu, dopingują kolegów w ich wysiłku. Szkoła pomaga uczniom w zrozumieniu świata i lepszym funkcjonowaniu w społeczeństwie. W tym celu nauczyciele współdziałają ze sobą m.in. wspólnie planując tematykę zajęć po to, aby ułatwić uczniom powiązanie treści z różnych dziedzin wiedzy. Ponadto umożliwiają dzieciom udział w różnych przedsięwzięciach, projektach, konkursach, które poszerzają samoświadomość uczniów oraz ich kompetencje społeczne. Wiele z tych działań realizowanych w szkole ma charakter rozwiązań nowatorskich np. projekt „Zaadoptuj rzekę”, program „WF z klasą”, zajęcia z obsługi komputera. Jest to szczególnie warte podkreślenia, mając na względzie, iż działania te realizowane są z uczniami z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, często posiadającymi liczne dodatkowe zaburzenia rozwojowe.

Obszar badania: Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału

Procesy edukacyjne uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów.

Planując procesy edukacyjne nauczyciele biorą pod uwagę indywidualne predyspozycje, stan zdrowia umiejętności i potrzeby uczniów. Przebieg zajęć, zakres omawianego materiału zależy każdorazowo od wielu czynników np. psychicznej dyspozycji dziennej dzieci, ich samopoczucia i motywacji. Dlatego też nauczyciele elastycznie reagują na zaistniałe sytuacje i dostosowują do nich formy i metody pracy. Ten stopień zindywidualizowania służy zaspokojeniu potrzeb każdego dziecka i umożliwia efektywniejsze stymulowanie rozwoju uczniów (tab. 1).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Z jakiego powodu użył/a Pan/i metod, które mogliśmy obserwować na lekcji? (6113)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	stosowane metody dostosowane były do potrzeb rozwojowych i specyfiki zachowania dziecka
2	w celu nawiązania bliższego kontaktu z uczniami na początku zajęć
3	w celu zmotywowania uczniów do aktywnego udziału w zajęciach
4	w celu umożliwienia każdemu dziecku wykazania się w miarę swoich indywidualnych możliwości

Obszar badania: Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się

Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się. Podczas wszystkich obserwowanych lekcji nauczyciele podejmowali działania służące zaangażowaniu uczniów i pobudzeniu ich zaciekawienia. Nauczyciele zadawali dzieciom pytania, prosili o wyrażenie swego zadania, zachęcali do tego, aby uczniowie decydowali o sposobie wykonania zadania. Wiele czynności dzieci wykonywały wspólnie, pomagając sobie wzajemnie. Równie ważnym sposobem uczenia się na lekcjach było obserwowanie kolegów, a następnie ich naśladowanie. W każdej sytuacji dzieci mogły liczyć na wskazówki nauczycieli, podpowiedź oraz pomoc w usystematyzowaniu wiedzy.

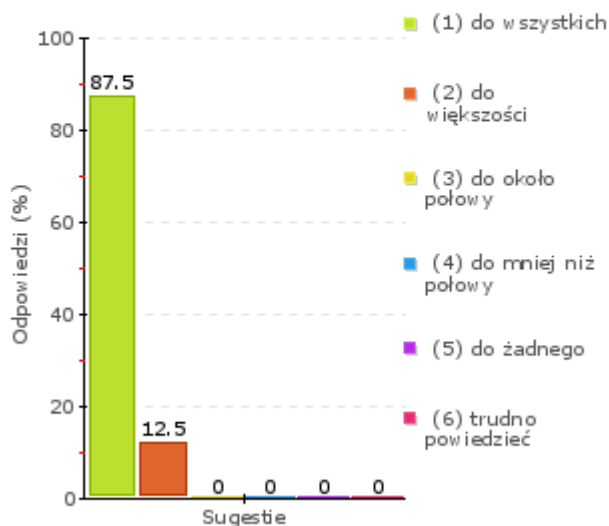
W szkole panuje atmosfera sprzyjająca uczeniu się.

Wszyscy pracownicy szkoły starają się o to, by dzieci czuły się w szkole dobrze i bezpiecznie (tab.1). Zabiegają o budowanie pozytywnych relacji pomiędzy uczniami, opartych na koleżeństwie i wzajemnym szacunku (wykresy 1j-3j). Dzieci mogą liczyć na zainteresowanie i szacunek nauczycieli, co przekłada się na ich pozytywny stosunek do szkoły (wykres 4j).

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele dbają o dobre relacje między moim dzieckiem a innymi uczniami. KADR

Liczebność: 16

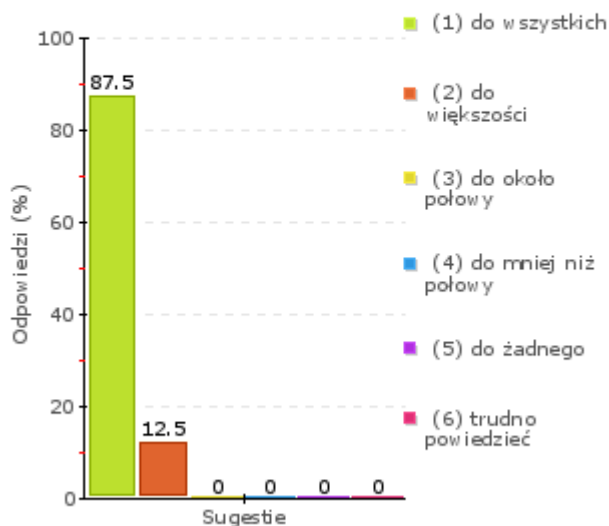

Wykres 1j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele traktują wszystkich uczniów równie dobrze. KADR

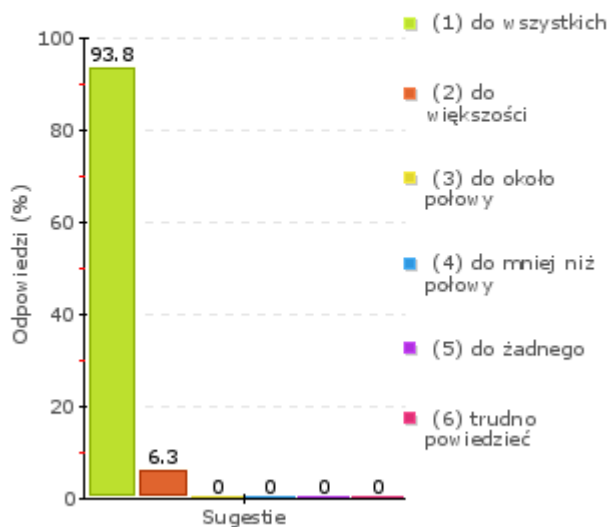
Liczebność: 16

Wykres 2j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele szanują moje dziecko.
KADR

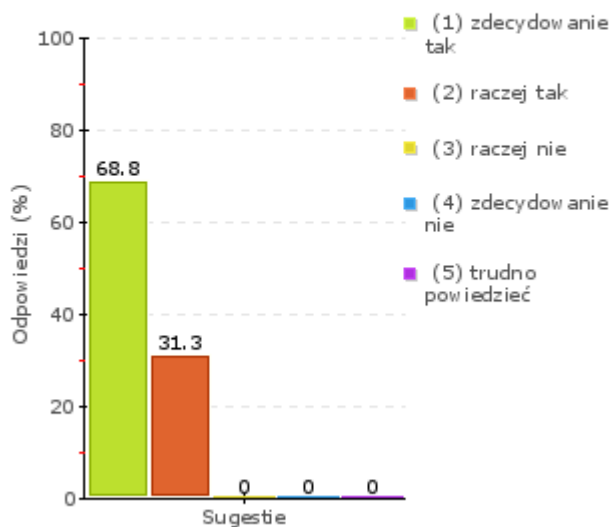
Liczebność: 16

Wykres 3j

Czy zgadza się Pan/i poniższymi zdaniem?
Moje dziecko chętnie chodzi do szkoły.
KADR

Liczebność: 16

Wykres 4j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jaka jest atmosfera w Państwa szkole? Jaka jest Państwa rola w kształtowaniu tej atmosfery?
(6815)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	życzliwa	
2	oparta na wzajemnej współpracy	"wszyscy współpracujemy ze sobą, wszyscy potrafimy rozmawiać, współpracujemy z pracownikami pedagogicznymi, dobrze się nam tu pracuje", "Wszyscy przy przenoszeniu się do nowego budynku pracowaliśmy jak w rodzinie, bez względu kto jaką rolę w szkole pełni."
3	odnosimy się do siebie z szacunkiem	"Uczniowie widzą jak my zwracamy się do siebie i przenoszą na swoje zachowania."

Obszar badania: Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania

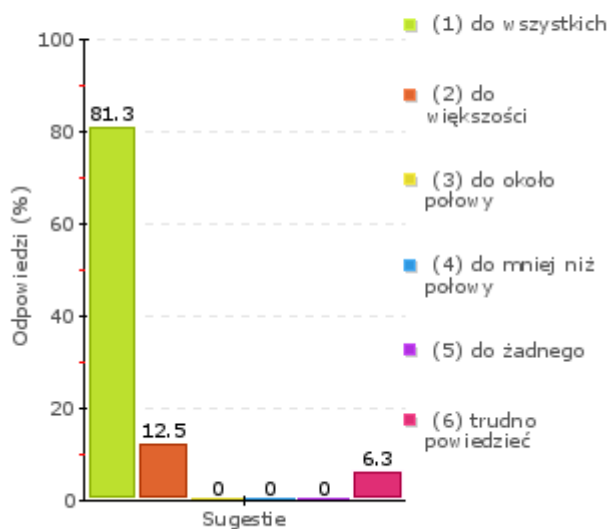
Uczniowie są zapoznawani z celami uczenia się. Nauczyciele prowadząc lekcje zapoznają uczniów z ich celami. Na wszystkich obserwowanych zajęciach nauczyciele wyjaśniali dzieciom, czym będą się zajmowały, wskazywali również na możliwości wykorzystania zdobywanej wiedzy. Ponadto tłumaczyli dzieciom związki pomiędzy treściami lekcji aktualnej z poprzednimi.

Obszar badania: Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach

Uczniowie otrzymują wsparcie nauczycieli w przebiegu procesów edukacyjnych. Nauczyciele zachęcają uczniów do aktywnego uczenia się, budują ich motywację wewnętrzną m.in. poprzez częste stosowanie pozytywnych wzmocnień i zauważanie każdego wysiłku i postępów dziecka (wykres 1j). Nauczyciele wiedzą, jakimi predyspozycjami dysponują uczniowie i udzielają wsparcia dzieciom adekwatnie do ich potrzeb i możliwości (wykres 2j).

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele chwalały moje dziecko częściej niż krytykują.
KADR

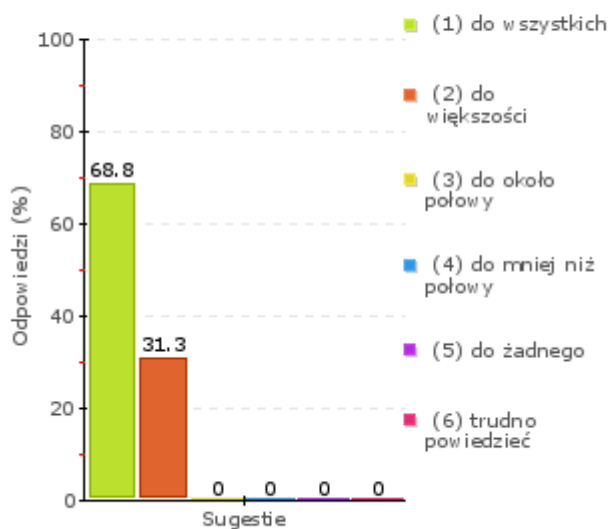
Liczebność: 16

Wykres 1j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele wierzą w możliwości mojego dziecka.
KADR

Liczebność: 16

Wykres 2j

Obszar badania: Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój

---

Sposób informowania uczniów o ich postępach pozytywnie wpływa na motywację dzieci do nauki.

Na wszystkich obserwowanych lekcjach nauczyciele zwracali uwagę na najdrobniejszy element odpowiedzi, czy działań uczniów zrealizowany prawidłowo. W każdej takiej sytuacji nauczyciele chwalili uczniów (*brawo, super, świetnie*), podkreślali ich wysiłek i zaangażowanie. W reakcji na taką postawę nauczycieli dzieci okazywały radość, z ochotą przystępowały do kolejnego zadania, które wykonywały z niezwykłą starannością.

Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej

---

Szkoła pomaga uczniom w zrozumieniu świata i lepszym funkcjonowaniu w społeczności lokalnej.

Nauczyciele organizując procesy edukacyjne współdziałają ze sobą m.in. wspólnie planując tematykę zajęć po to, aby ułatwić uczniom powiązanie treści z różnych dziedzin wiedzy. Ponadto nauczyciele podejmują wspólne działania w ramach realizowanego projektu "WF z klasą", "Zaadoptuj rzekę". Również organizacja imprez szkolnych, wycieczek opiera się na współpracy nauczycieli i wykorzystaniu różnych umiejętności dzieci. Wszystkie te działania mają na celu poszerzyć samoświadomość uczniów i ich kompetencje społeczne. Nauczyciele uczą dzieci szacunku do symboli narodowych, tradycji, historii Polski - organizują uroczystości o charakterze patriotycznym, przygotowują gazetki tematyczne. Zaspakajają również ciekawość uczniów w odniesieniu do wydarzeń aktualnie dziejących się w kraju, czy na świecie podejmując tę tematykę na lekcjach.

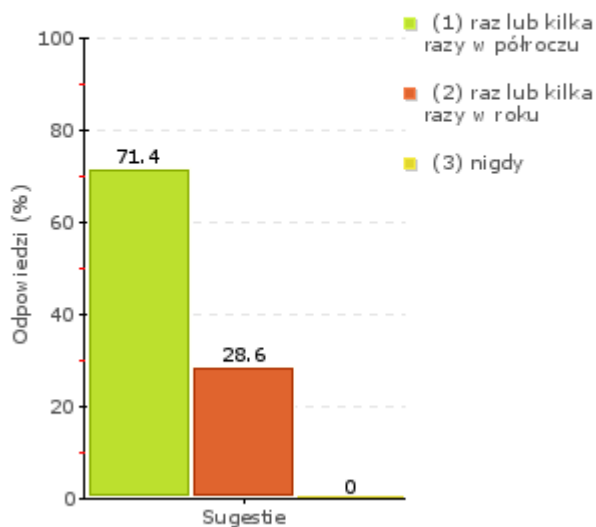
Obszar badania: Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój.

Uczniowie mają możliwość wpływania na przebieg procesu uczenia się. Zakres, w jakim uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się uwzględnia specyfikę szkoły (wykresy 1j-21). Na obserwowanych lekcjach nauczyciele zachęcali uczniów do wyboru sposobu wykonania zadania, wyboru kolorystyki powstającej pracy. Każde dziecko pracowało nad swoim zadaniem we własnym tempie i z charakterystycznym dla siebie poziomem skupienia uwagi. Każda z lekcji zakończyła się krótkim podsumowaniem i prezentacją wykonanych prac.

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
zajęć pozalekcyjnych KADN

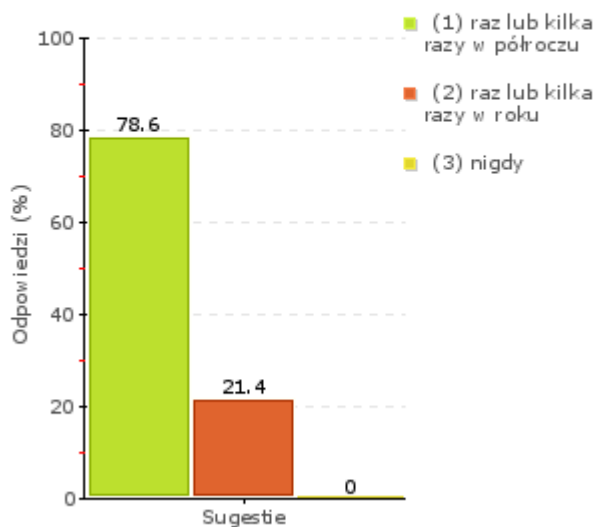
Liczebność: 14

Wykres 1j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
metod pracy na lekcji KADN

Liczebność: 14

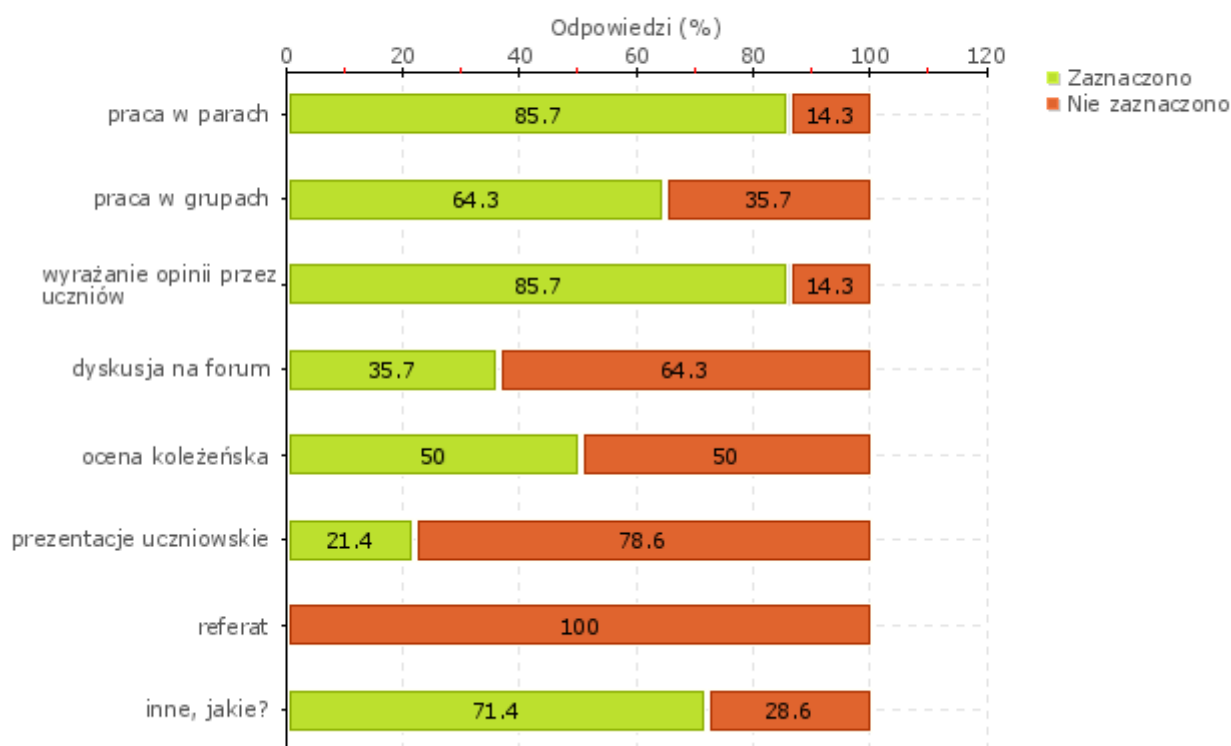
Wykres 2j

Obszar badania: Uczniowie uczą się od siebie nawzajem

Uczniowie współpracują ze sobą w uczeniu się. Nauczyciele stosują różne metody służące wzajemnej nauce uczniów (wykres 1w). Dzieci uczą się od siebie poprzez naśladownictwo, kiedy kolega bardziej sprawny prezentuje wykonanie zadania tym, którzy mają z nim większe trudności. Uczniowie wzajemnie motywują się do osiągnięcia celu, dopingują kolegów w ich wysiłku. Ponadto dzieci chętnie pomagają sobie przy czynnościach samoobsługowych, na zajęciach przy realizowaniu poleceń nauczyciela. Na obserwowanych lekcjach uczniowie, którzy szybciej wykonali zadania chętnie wspierali pozostałe dzieci. Również rodzice uczestniczący w wywiadzie podkreślili, że dzieci nauczyły się w szkole wzajemnie sobie pomagać, a w szczególności pomagać słabszym od siebie.

Jakie sposoby, wykorzystujące wzajemne uczenie się uczniów, stosuje Pan/i na lekcji? KADN

Liczebność: 14

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów

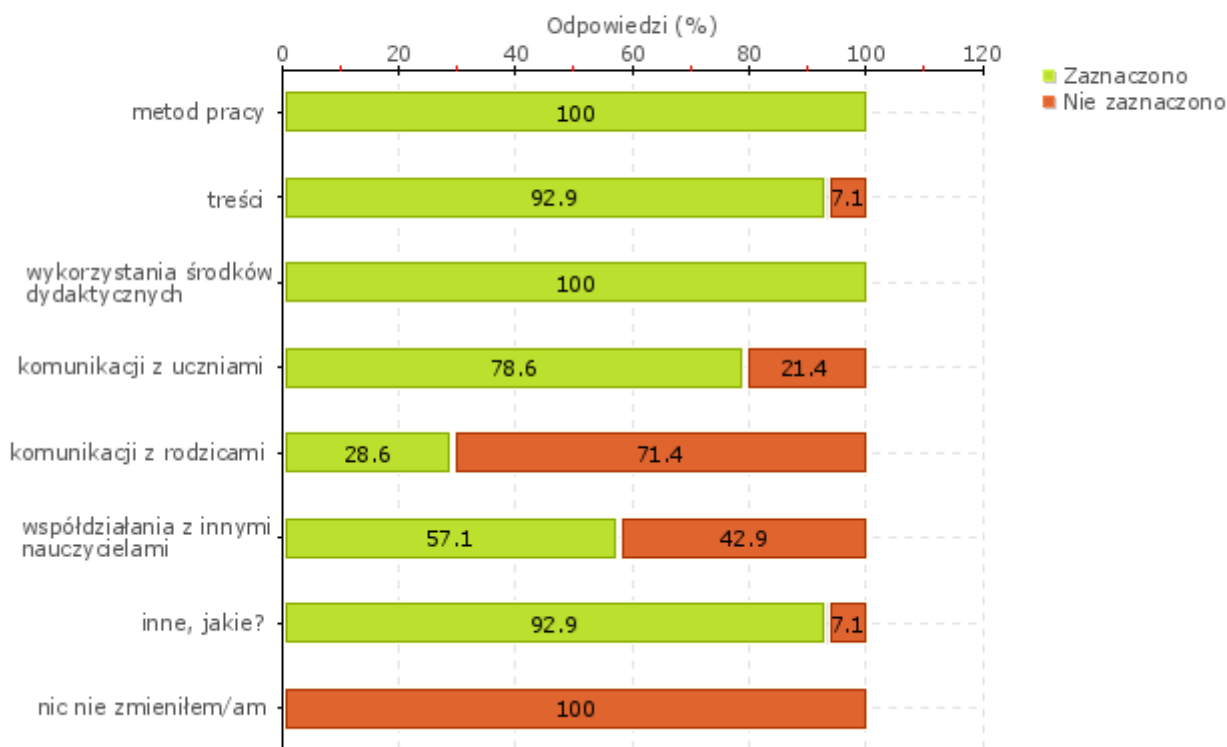
Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania stymulujące rozwój dzieci. Szkoła rozpoznaje możliwości oraz potrzeby uczniów i starając się je zaspokoić prowadzi różnorodne działania, również o charakterze nowatorskim. Mają one na celu wspomóc uczniów w ich wszechstronnym rozwoju: wyposażyć w nowe umiejętności, wzbogacić wiedzę oraz przygotować do życia w społeczeństwie. Cele te realizowane są poprzez udział dzieci w projektach, zawodach, konkursach, a także poprzez nowatorskie metody pracy i terapii stosowane przez nauczycieli. Jednym z nowatorskich działań prowadzonych przez szkołę jest organizacja Podlaskiej Spartakiady Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, która stwarza szansę podjęcia rywalizacji sportowej przez dzieci z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym i znacznym. Uczniowie mają również możliwość rozwijania swojej aktywności ruchowej dzięki udziałowi szkoły w programie "WF z klasą" organizowanym przez Fundację Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie. Szkoła umożliwia również uczniom w atrakcyjny sposób zdobywać wiedzę o świecie m.in. dzięki realizacji projektu pt. "Zaadoptuj rzekę", w ramach którego uczniowie uczestniczą w różnych działaniach podejmujących tematykę związaną z dostępem do zasobów świeżej wody na świecie. Nowatorskim działaniem są również realizowane w szkole zajęcia z obsługi komputera, które prowadzone są na nowoczesnych komputerach zintegrowanych z ekranem dotykowym. Rozwój dzieci stymulowany jest również poprzez stosowane w szkole terapie m.in. teatroterapię "Integracja przez teatr", która oprócz pozytywnych oddziaływań na dzieci jest formą rehabilitacji społecznej, służy integracji dzieci niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym. Szkoła bardzo zabiega o integrację i budowanie pozytywnego

odbioru osób niepełnosprawnych przez społeczeństwo. Dlatego też uczniowie często uczestniczą w różnego rodzaju uroczystościach, imprezach, konkursach prezentując publicznie swoje umiejętności. Do nowatorskich terapii stosowanych w szkole należą zajęcia na ścianie wspinaczkowej, które służą usprawnieniu i rehabilitacji fizycznej uczniów, a ponadto skutecznie rozładują napięcia emocjonalne oraz zapobiegają zachowaniom agresywnym. Nauczyciele chętnie stosują nowatorskie rozwiązania w swojej codziennej pracy (wykres 1w), bo w ich ocenie zdecydowanie wpływają one na rozwój uczniów, motywują do aktywności oraz wzmacniają właściwe zachowania.

Jeśli tak, czego one dotyczyły? KADN

Liczebność: 14

Wykres 1w

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne

Poziom spełnienia wymagania: A

Uczniowie mają zapewnione bezpieczeństwo zarówno fizyczne, jak i emocjonalne. Opiera się ono o główną zasadę objęcia dzieci stałą opieką i uwagą dorosłych. Uczniowie otoczeni są troską wszystkich pracowników i zawsze mogą liczyć na ich pomoc, wsparcie i życzliwość. Zapewnieniu bezpieczeństwa fizycznego służą również zabezpieczenia wykonane wokół i w budynku szkolnym, które służą eliminowaniu ewentualnych sytuacji zagrażających zdrowiu dzieci. Wzmocnieniu tego poziomu bezpieczeństwa pomagają również serdeczne, oparte na wzajemnym szacunku relacje pomiędzy wszystkimi członkami społeczności szkolnej. Zasady postępowania obowiązujące w szkole są wynikiem wspólnych decyzji nauczycieli i rodziców. Podstawą funkcjonowania szkoły jest ścisła współpraca z rodzicami, którzy partycypują w decyzjach podejmowanych w sprawach ich dzieci i jak sami podkreślają mamy dużo do powiedzenia, mamy duże możliwości mówienia, słucha się nas. To jest współpraca w całej rozciągłości, dyskutujemy wspólnie. **W szkole prowadzona jest systemowa analiza podejmowanych działań wychowawczych, która służy zdiagnozowaniu funkcjonowania dziecka w szkole, występujących zagrożeń oraz modyfikacji podejmowanych działań.**

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne

Szkoła gwarantuje uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne. W szkole podejmuje się działania, w których rezultacie uczniowie czują się bezpiecznie. Podstawą tych działań jest zapewnienie uczniom stałej opieki nauczycieli oraz innych pracowników szkoły. Dorośli towarzyszą dzieciom podczas ich pobytu w szkole, w trakcie dowozu oraz podczas wyjść pozaszkolnych. Jak podkreślili partnerzy społeczni szkoły *nauczyciele reagują natychmiast, nawet wyprzedzają myślami, przewidują, co dla danego dziecka jest w danej chwili potrzebne.* Zapewnieniu bezpieczeństwa fizycznego służą również zabezpieczenia wykonane wokół i w budynku szkoły np. ogrodzenie, barierki przy wejściu, ograniczniki na poręczach schodów, winda. Uczniowie, dzięki okazywanemu im wsparciu emocjonalnemu, mają również zabezpieczone bezpieczeństwo psychiczne *dziecko zawsze może przyjść do dorosłego, porozmawiać, poradzić się, mogą liczyć na naszą pomoc.*

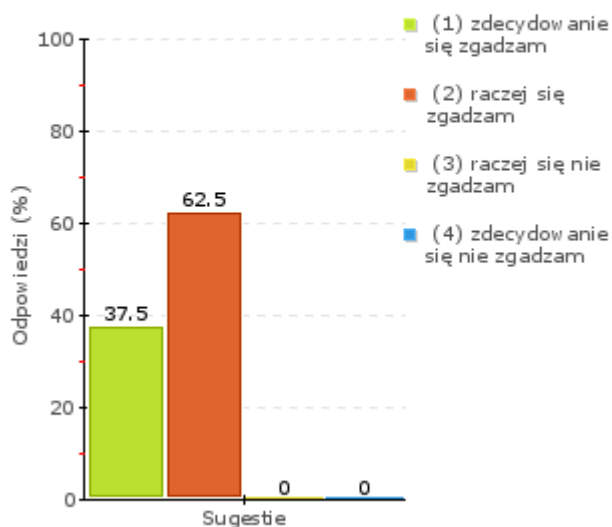
Obszar badania: Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego

Obszar badania: Zasady postępowania i współzycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu

Relacje pomiędzy wszystkimi członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku, a zasady postępowania obowiązujące w szkole są wynikiem wspólnych decyzji. Jedną z zasad, na której opiera się funkcjonowanie szkoły jest ścisła współpraca z rodzicami, którzy partycypują w decyzjach podejmowanych w sprawach ich dzieci (wykresy 1j, 2j). Ze względu na zróżnicowane możliwości i potrzeby dzieci ta współpraca ma bardzo zindywidualizowany charakter. Jak zaznaczyli rodzice uczestniczący w wywiadzie utrzymują stały kontakt z nauczycielami i dzięki temu możliwy jest bieżący przepływ informacji na temat zachowania i potrzeb dzieci. Szkoła stara się wykształcić w dzieciach wzorce dotyczące zachowania tj. obowiązkowość, stosowanie form grzecznościowych, okazywanie szacunku wobec rówieśników i dorosłych, a także postawę empatii i tolerancji. Te cele realizowane są m.in. w ramach projektu „Jesteśmy przyjaciółmi”, którego założeniem jest rehabilitacja społeczna uczniów, tworzenie sytuacji wychowawczych umożliwiających doświadczanie relacji społecznych, kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach, poszanowanie godności każdego człowieka i zauważenie jego talentów, zdolności. Egzekwując ogólnie przyjęte zasady postępowania uwzględnia się indywidualny stan psychofizyczny każdego dziecka.

Czy zgadza się Pan/i z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Mam wpływ na zasady obowiązujące w klasie mojego dziecka KADR

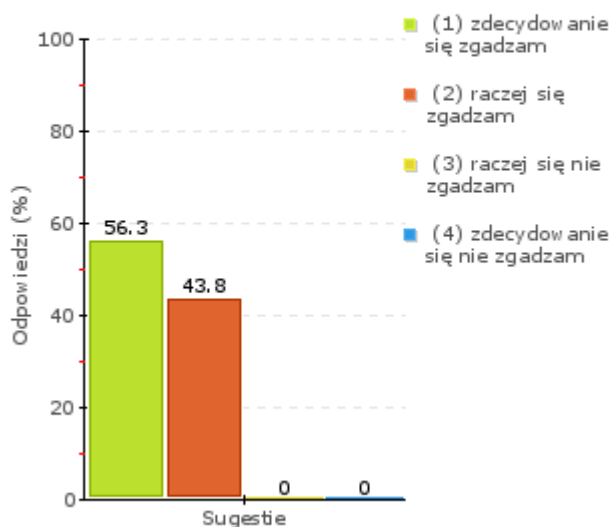
Liczebność: 16

Wykres 1j

Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi zdaniem?
Mam wpływ na to, jakich zachowań oczekuje się od mojego dziecka w szkole KADR

Liczebność: 16

Wykres 2j

Obszar badania: W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb

---

W szkole prowadzona jest systemowa analiza podejmowanych działań wychowawczych.

Nauczyciele dokonują analizy skuteczności prowadzonych przez siebie działań wychowawczych. Ocena tych działań odbywa się podczas posiedzeń rady pedagogicznej, na spotkaniach zespołów samokształceniowych, ale również w trakcie nieformalnych rozmów nauczycieli. Analizy odbywają się zarówno podczas zaplanowanych spotkań, ale też w sytuacjach wymagających podjęcia natychmiastowych czynności. Jak podkreślili nauczyciele analiza działań wychowawczych ma również miejsce zawsze przy opracowywaniu Indywidualnych Programów Terapeutyczno- Edukacyjnych. Wówczas nauczyciele oceniają skuteczność zastosowanych oddziaływań wychowawczych w odniesieniu do rodzaju niepełnosprawności każdego dziecka. Dokonywane w ten sposób analizy służą do zdiagnozowania funkcjonowania dziecka w szkole, występujących zagrożeń oraz modyfikacji podejmowanych działań. Na podstawie dokonanych analiz nauczyciele podejmują decyzje o skierowaniu dziecka na zajęcia dodatkowe, specjalistyczne, dokonują wyboru zastosowanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ponadto w wyniku prowadzonych analiz zdiagnozowano potrzebę zwiększenia czynności nauczycielskich polegających na wzmocnieniu bezpieczeństwa uczniów podczas większych uroczystości i imprez szkolnych. Zabezpieczono również te miejsca w budynku szkoły, jak i w jej otoczeniu, które mogłyby stać się źródłem zagrożenia dla bezpieczeństwa fizycznego dzieci.

Obszar badania: W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice

---

Rodzice zgłaszają swoje propozycje działań podejmowanych w szkole. Rodzice aktywnie uczestniczą w procesie dydaktyczno-wychowawczym swoich dzieci, utrzymują bieżący kontakt z nauczycielami. Rodzice są współautorami Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych i mają wpływ na zmiany w nich dokonywane. Współdecydują ponadto o rodzajach form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, udziale dzieci w zajęciach dodatkowych i specjalistycznych. Z inicjatywy rodziców szkoła poszerzyła swoją ofertę o dodatkowe zajęcia i metody: terapię integracji sensorycznej, komunikację alternatywną, muzykoterapię, terapię w sali doświadczania świata. Wraz z wprowadzeniem nowych terapii szkoła wzbogaciła swoje wyposażenie. Jak podkreślili rodzice uczestniczący w wywiadzie mają pełne zaufanie dla decyzji i działań realizowanych w szkole *mamy dużo do powiedzenia, mamy duże możliwości mówienia, słucha się nas. To jest współpraca w całej rozciągłości, dyskutujemy wspólnie.*

Raport sporządzili

- Bożena Jolanta Lenkiewicz-Broda
- Małgorzata Palanis

Kurator Oświaty:

.....